

prima instanță: A. Braga
(Judecătoria Botanica mun. Chișinău)
instanța de apel: A. Bostan, A. Pahopol, V. Efros
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-2180/17

ÎNCHEIERE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova
Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Jarovlea Veaceslav în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Centrul de Certificare „Conservstandard” și Ulianovschi Irina împotriva Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni” și Poștaru Dan cu privire la încasarea despăgubiri de asigurare, repararea prejudiciului material și moral și la cererea reconvențională depusă de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni” împotriva Centrului de Certificare „Conservstandard” cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale și poliței de asigurare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, prin care apelurile declarate de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni” și de Centrul de Certificare „Conservstandard” au fost respinse și menținută hotărîrea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 30 septembrie 2016,

c o n s t a ț ă :

La 14 ianuarie 2016 CC „Conservstandard” și Ulianovschi Irina au depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Garanție” SA” și Poștaru Dan cu privire la încasarea despăgubiri de asigurare, repararea prejudiciului material și moral cauzat în rezultatul accidentului rutier.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în rezultatul accidentului rutier produs la 13.04.2015, cu participarea autovehiculului de model XXXXX, condus de Poștaru Dan, a fost deteriorat automobilul de model YYYYYY, care aparține cu drept de proprietate CC ”Conservstandard”, era condus de Ulianovschi Irina.

În baza dosarului contravențional pe marginea accidentului rutier respectiv, a fost recunoscut vinovat Poștaru Dan, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă, care a fost achitată.

Menționează că în baza contractului de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. 821/14 încheiat la 01.07.2014, între CA ”Garanție” SA – în calitate de asigurator

și CC "Conservstandard" – în calitate de asigurat, valabil până la 30.06.2015, a fost asigurat automobilul de model YYYYYY, în valoare de 18 000 euro cu suma asigurată 18 000 euro.

În actului de examinare a mijlocului de transport nr. 902/05 A întocmit de „Exauto-Plus”, au fost indicate detaliile și agregatele defectate, iar la 06.05.2015 a fost întocmit Raportul de evaluare a pagubei nr. 902/05, prin care s-a concluzionat că valoarea prejudiciului cauzat proprietarului automobilului de model Skoda Superb constituie suma de 267 319.76 lei.

Prin cererea din 23.04.2015 a solicitat achitarea despăgubirilor de asigurare pentru paguba produsă autovehiculului asigurat în baza raportului de evaluare a pagubei. Prin răspunsul din 16.07.2015 la adresarea reclamantului către "DAAC Hermes" SA referitor la aprecierea costului remedierii autovehiculului, către CA "Garanție" SA a fost înaintat contul de plată, conform căruia costul restabilirii automobilului avariat constituie suma de 239 543 lei, însă a primit refuz cu referire la ordinul președintelui CA "Garanție" SA nr. 0880 din 27.07.2015, în baza căruia a fost aprobată despăgubirea de asigurare în mărime de 143 840,90 lei.

La 04.09.2015 a solicitat repetat pârâtului achitarea sumei despăgubirii în mărime de 239 543 lei, însă iarăși, a primit refuz, pe motiv că pârâtul va solicita numirea efectuării unei expertize judiciare pentru aprecierea corectă a prejudiciului care urmează a fi achitat.

Consideră că compania de asigurări refuză ilegal și neîntemeiat să-i achite despăgubirile de asigurare reclamantului conform poliței de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. CS 821/2004-01 din 01.07.2014, în baza căreia s-a achitat integral prima de asigurare.

Prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 1537 din 22.10.2015 a fost stabilit că suma prejudiciului material cauzat proprietarului automobilului de model YYYYYY, în rezultatul accidentului rutier produs la 13.04.2015, cu includerea uzurii pieselor de schimb, în cazul în care automobilul va fi reparat, poate constitui suma de 233 687 lei, iar prețul de piață al unui automobil similar, vămuit și înmatriculat în RM, la data accidentului rutier putea constitui suma de 247 923 lei.

Prin dispoziția de plată din 25 noiembrie 2015 pârâtul a transferat pe contul reclamantului suma de 95 466,06 lei care constituie după părerea lor, suma despăgubirii de asigurare.

În opinia reclamantului, suma despăgubirilor de asigurare constituie 239 543 lei.

Se menționează că la momentul producerii accidentului rutier, reclamanta Ulianovschi Irina, care se afla la volanul automobilului de model Skoda Superb, a suferit traumatisme și leziuni corporale, iar potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 1104/D din 15.05.2015, a fost stabilit diagnosticul: traumatism toraco-abdominal închis, contuzia țesuturilor moi ale toracelui și abdomenului.

Solicită reclamații încasarea din contul CA "Garanție" SA în beneficiul CC „Conservstandard” a despăgubiri de asigurare în sumă de 144 076,94 lei (diferența dintre mărimea prejudiciului cauzat în sumă de 239 543 lei și suma achitată de 95 466, 06), precum și încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 34 022 lei, a

cheltuielilor de judecată și a celor de asistență juridică, încasarea din contul pârâtului Poștaru Dan în folosul Irinei Ulianoschi a prejudiciului material și moral cauzat integrității corporale în sumă de 100 000 lei.

Pe parcursul judecării cauzei, CA "Garanție" SA a intervenit cu o acțiune reconvențională către CC "Conservstandard" SRL, prin care a solicitat recunoașterea nulă a clauzelor contractuale stabilite în pct. 2.1 și pct. 5.1. contractului de asigurare facultativă CASCO nr. ACS 821/2014 din 01.07.2014 încheiat între CA "Garanție" SA și CC "Conservstandard", în partea ce excede suma asigurată de 16 197,50 euro; recunoașterea nulă a clauzei contractuale stabilită în polița de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. ACS 821/2014-01 din 01.07.2014 la contractul de asigurare facultativă CASCO nr. ACS 821/2014 din 01.07.2014, în partea ce depășește suma de 16 197,50 euro, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a indicat că la momentul încheierii contractului de asigurare, din informația obținută de la CC "Conservstandard" SRL, prețul autovehiculului YYYYYY constituie suma de 18 000 euro, respectiv, a fost indicată suma asigurată 18 000 euro, însă ulterior, în baza raportului de constatare tehnico-științifică nr. 784 din 23.06.2016, întocmit de CNEJ, a fost constatat că valoarea de piață a unui autovehicul de acest model a.f. 2011, la data de 01.07.2014 "cel mai probabil constituia suma de 310 315 lei".

Relevă că au constatat că la momentul încheierii contractului de asigurare – suma asigurată – 18 000 euro, depășește valoarea reală a bunului asigurat – 16 197,50 euro cu 1 802,50 euro (18 000 euro – 16 197,50 euro).

Opiniază că suma asigurată, care a fost stabilită în pct. 5.1 a contractului de asigurare în partea în care aceasta depășește suma de 16 197,50 euro – este nulă.

Prin hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 30 septembrie 2016, pretențiile formulate de CC „Conservstandard” SA au fost admise în parte, fiind dispusă încasarea din contul CA "Garanție" SA în folosul CC "Conservstandard" SRL cu titlu de despăgubire de asigurare suma de 144 076, 94 lei și suma de 8 322, 31 lei - cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei constituite din suma de 4 322,31 lei - pentru taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și suma de 4 000 lei - cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. În rest, pretențiile acțiunii inițiale au fost respinse ca fiind neîntemeiate. De asemenea s-a dispus admiterea parțială a pretențiilor formulate de Ulianoschi Irina, fiind încasat de la Poștaru Dan în folosul Irinei Ulianoschi suma de 5 000 lei cu titlu de despăgubire materială a prejudiciului moral cauzat în rezultatul comiterii accidentului rutier. În rest, pretențiile înaintate de Ulianoschi Irina au fost respinse ca neîntemeiate. Cererea reconvențională a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

CA "Garanție" SA a declarat apel asupra hotărârii prime instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate în partea admiterii cererii inițiale și respingerii cererii reconvenționale și emiterea unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor formulate de CC "Conservstandard" SRL și admiterii cererii reconvenționale depuse de CA "Garanție" SA.

CC "Conservstandard" SRL a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate în partea respingerii cerinței din acțiunea inițială cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, cu admiterea cerinței respective.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 apelurile declarate de CA „Garanție” Societate pe Acțiuni” și de CC „Conservstandard” au fost respinse și menținută hotărârea primei instanțe.

La 17 iulie 2017 avocatul Jarovlea Veaceslav în interesele CA „Garanție” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care a respinge acțiunea inițială și a admite acțiunea reconvențională.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel la calcularea cuantumului despăgubirii de asigurare urma să aplice prevederile pct. 13.19.2 a Condițiilor de asigurare. Astfel, instanța de apel greșit a calculat mărimea despăgubirii de asigurare aplicând doar prevederile pct. 10.6 din contractul de asigurare.

Referitor la recunoașterea nulă a clauzelor din contract de asigurare și din polița de asigurare, în parte ce depășește suma 16197,50 euro, recurentul menționează că instanța de apel nu a invocat norma de drept potrivit căreia, Raportul de expertiză nu poate fi reținut la soluționarea prezentului litigiu. Mai mult ca atât, instanța de apel, fără careva concluzii ale expertului abilitat în domeniul atomerceologiei, declară notorii parametri ce influențează valoarea autovehiculului. În atare circumstanțe consideră că Curtea de Apel prin aceste concluzii a substituit expertul judiciar atestat, ceea ce este inadmisibil la soluționarea justă a cauzei.

Recurentul menționează că conform art. 15 alin. (2) Legii cu privire la asigurări, suma asigurată nu poate depăși valoarea reală a bunurilor asigurate din momentul încheierii contractului de asigurare. În caz contrar, contractul este nul, în virtutea legii, în partea, din suma asigurată, care depășește valoarea reală a bunurilor la momentul încheierii contractului.

În atare circumstanțe, suma asigurată (18000 euro) depășește valoarea reală a bunului asigurat (16197,50 euro) cu 1802,50 euro = (18000 - 16197,50). Prin urmare, suma asigurată stabilită în pct. 5.1. contractului de asigurare, în partea în care ea depășește 16197,50 euro (valoarea reală a autovehiculului asigurat la momentul încheierii contractului) este nulă.

Consideră arbitrară aprecierea probelor de către instanța de apel și erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, și anume dreptul de proprietate a CA „Garanție” SA asupra sumei de 114076,94 lei care urmează a fi achitată în folosul CC „Conservstandard” SRL.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei. Conform ștampilei aplicate pe plicul de corespondență în care se conținea copia deciziei instanței de apel, se atestă că acesta la data de 19 mai 2017 a parvenit la

oficiul poștal. Prin urmare, recursul declarat la data de 17 iulie 2017 este depus în termen.

Examinînd temeiurile recursului declarat de avocatul Jarovlea Veaceslav în interesele CA „Garanție” SA în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Jarovlea Veaceslav în interesele CA „Garanție” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de avocatul Jarovlea Veaceslav în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Jarovlea Veaceslav în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru